

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-339/15

**Baudžiamoji byla
prieš
Luc Vanderborght**

(Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel, strafzaken prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – SESV 56 straipsnis – Laisvė teikti paslaugas – Burnos ir dantų priežiūros paslaugos – Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį visiškai draudžiama reklamuoti burnos ir dantų priežiūros paslaugas – Tarpvalytbinio elemento buvimas – Visuomenės sveikatos apsauga – Proporcingumas – Direktyva 2000/31/EB – Informacinės visuomenės paslauga – Reklama interneto svetainėje – Reglamentuojamos profesijos atstovas – Profesinės taisyklės – Direktyva 2005/29/EB – Nesąžininga komercinė veikla – Nacionalinės nuostatos, susijusios su sveikata – Nacionalinės nuostatos, reguliuojančios reglamentuojamas profesijas“

Santrauka – 2017 m. gegužės 4 d. Teisingumo Teismo (trečioji kolegija) sprendimas

1. *Teisės aktų derinimas – Nesąžininga įmonių komercinė veikla vartotojų atžvilgiu – Direktyva 2005/29 – Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį visiškai draudžiama reklamuoti burnos ir dantų priežiūros paslaugas – Priimtinumumas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/29 8 straipsnis)

2. *Teisės aktų derinimas – Elektroninė komercija – Direktyva 2000/31 – Informacinės visuomenės paslaugų teikimas – Komercinių pranešimų, kurie priklauso besiverčiančio reglamentuojama profesija atstovo teikiamai paslaugai, leidimas – Sąvoka „komercinis pranešimas“ – Gydytojo odontologo sukurtoje interneto svetainėje pateikta reklama, susijusi su burnos ir dantų priežiūros paslaugomis – Įtraukimas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31 18 konstatuojamoji dalis, 2 straipsnio f punktas ir 8 straipsnis)

3. *Teisės aktų derinimas – Elektroninė komercija – Direktyva 2000/31 – Informacinės visuomenės paslaugų teikimas – Komercinių pranešimų, kurie priklauso besiverčiančio reglamentuojama profesija atstovo teikiamai paslaugai, leidimas – Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį visiškai draudžiama reklamuoti, įskaitant elektroniniu būdu, burnos ir dantų priežiūros paslaugas – Nepriimtinumumas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31 8 straipsnio 1 dalis)

4. *Prejudiciniai klausimai – Teisingumo Teismo jurisdikcija – Ribos – Klausimas dėl ginčo, susijusio tik su viena valstybe nare – Jurisdikcija dėl galimo poveikio iš kitų valstybių narių atvykusiems asmenims*

(SESV 267 straipsnis)

5. *Laisvė teikti paslaugas – Įsisteigimo laisvė – Sutarties nuostatos – Su šiomis dviem pagrindinėmis laisvėmis susijusios nacionalinės priemonės nagrinėjimas – Taikytinų taisyklių nustatymo kriterijai*

(SESV 49 ir 56 straipsniai)

6. *Laisvė teikti paslaugas – Apribojimai – Odontologijos paslaugos – Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį visiškai draudžiama reklamuoti burnos ir dantų priežiūros paslaugas – Nepriimtinumai – Pateisinimas – Visuomenės sveikatos apsauga – Nebuvimas – Proporcijumo principo pažeidimas*

(SESV 56 straipsnis)

1. 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“) turi būti aiškinama taip, kad ji nedraudžia tokio nacionalinės teisės akto, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuriuo apsaugoma visuomenės sveikata ir gydytojo odontologo profesinė reputacija, pirma, apskritai ir visiškai draudžiant bet kokia forma reklamuoti burnos ir dantų priežiūros paslaugas ir, antra, nustatant tam tikrus saikingumo reikalavimus odontologijos kabinetų iškaboms.

(žr. 30 punktą, rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Direktyvos 2000/31 18 konstatuojamojoje dalyje patikslinta, kad sąvoka „informacinės visuomenės paslaugos“ apima įvairią ekonominę veiklą, atliekamą prisijungus prie tinklo, ir kad tai nėra vien paslaugos, dėl kurių sutartys sudaromos internetu, bet, jei tokios paslaugos susijusios su ekonomine veikla, prie jų priskiriamos ir paslaugos, už kurias jų gavėjai nemoka, pavyzdžiui, informacijos teikimo internetu paslaugos arba komerciniai pranešimai. Šiomis aplinkybėmis manytina, kad reklama internete gali būti laikoma informacinės visuomenės paslauga, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2000/31 (šiuo klausimu žr. 2016 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Mc Fadden*, C-484/14, EU:C:2016:689, 41 ir 42 punktus).

Be to, šios direktyvos 2 straipsnio f punkte numatyta, kad sąvoka „komercinis pranešimas“, be kita ko, apima bet kokią pranešimo formą, skirtą asmens, besiverčiančio reglamentuojama profesija, paslaugoms tiesiogiai arba netiesiogiai reklamuoti. Darytina išvada, kad burnos ir dantų priežiūros paslaugų reklama, skelbiama naudojant reglamentuojamos profesijos atstovo sukurtą interneto svetainę, yra komercinis pranešimas, kuris priklauso informacinės visuomenės paslaugai arba ją sudaro, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 8 straipsnį.

(žr. 36–39 punktus)

3. 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje („Elektroninės komercijos direktyva“) turi būti aiškinama taip, kad ji draudžia tokį nacionalinės teisės aktą, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurį apskritai ir visiškai draudžiama bet kokia forma

reklamuoti burnos ir dantų priežiūros paslaugas, tiek, kiek pagal jį draudžiama bet kokia komercinio pranešimo forma elektroninėmis priemonėmis, įskaitant gydytojo odontologo sukurtą interneto svetainę.

Svarbu pažymėti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas neatmetė galimybės reglamentuojamoms profesijoms taikyti komercinių pranešimų internete leidimo principo, numatyto Direktyvos 2000/31 8 straipsnio 1 dalyje. Taigi nors pagal šią nuostatą leidžiama atsižvelgti į sveikatos profesijų ypatumus diegiant su jomis susijusias profesines taisykles, prireikus konkrečiai apibrėžiant minėtoje nuostatoje nurodytų komercinių pranešimų internete formas ir metodus, siekiant, be kita ko, užtikrinti, jog nebūtų pažeistas pacientų pasitikėjimas šiomis profesijomis, vis dėlto, šiomis profesinėmis taisyklėmis pagrįstai negalima apskritai ir visiškai uždrausti bet kokia forma reklamuoti internete paslaugas, siekiant taip viešinti asmens, besiverčiančio tokia profesija, veiklą.

(žr. 48–50 punktus, rezoliucinės dalies 2 punktą)

4. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 53, 56 punktus)

5. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 58 punktą)

6. SESV 56 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiamas toks nacionalinės teisės aktas, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurį apskritai ir visiškai draudžiama bet kokia forma reklamuoti burnos ir dantų priežiūros paslaugas.

Kiek tai susiję su tokiu laisvės teikti paslaugas apribojimo, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, būtinumu, reikia atsižvelgti į tai, kad žmonių sveikata ir gyvybė tarp Sutarties saugomų interesų užima svarbiausią vietą ir kad iš esmės valstybės narės turi nuspręsti, kokio lygio visuomenės sveikatos apsaugą jos ketina suteikti ir kaip šį lygį pasiekti. Kadangi lygis valstybėse narėse gali skirtis, valstybėms narėms turi būti suteikta diskrecija (šiuo klausimu žr. 2010 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Ker-Optika*, C-108/09, EU:C:2010:725, 58 punktą ir 2015 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Visnapuu*, C-198/14, EU:C:2015:751, 118 punktą). Vis dėlto reikia pripažinti, kad, nepaisant šios diskrecijos, apribojimas, kylantis taikant pagrindinėje byloje nagrinėjamus nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos apskritai ir visiškai draudžiama bet kokia forma reklamuoti burnos ir dantų priežiūros paslaugas, viršija tai, kas būtina šiuose teisės aktuose nustatytiems tikslams, nurodytiems šio sprendimo 66 punkte, pasiekti.

Iš tiesų ne visi pagal šiuos teisės aktus draudžiami reklaminiai pranešimai savaime gali turėti pasekmių, kurios būtų priešingos šio sprendimo 69 punkte nurodytiems tikslams. Šiomis aplinkybėmis laikytina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais užsibrėžti tikslai gali būti pasiekiami mažiau ribojančiomis priemonėmis, prireikus konkrečiai apibrėžiant formas ir metodus, kurie pagrįstai gali būti taikomi gydytojų odontologų naudojamose komunikacijos priemonėse, apskritai ir visiškai neuždraudžiant jiems bet kokios formos reklamos.

(žr. 71–73, 75, 76 punktus, rezoliucinės dalies 3 punktą)